

**ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

ФАКУЛЬТЕТ №2

КАФЕДРА ЦИВІЛЬНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС»

Галузь знань 26 Цивільна безпека
Спеціальність 262 «Правоохоронна діяльність»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма Правоохоронна діяльність
Шифр за ОПІ: ОК 17

Мова навчання: українська

Кривий Ріг – 2024 рік

Розробник:

СКРЯБІН Олексій, професор кафедри цивільного та господарського права факультету №2 КННІ ДонДУВС, д.ю.н., проф.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри цивільного та господарського права факультету №2 КННІ
Протокол №1 від 01.08.2024 р.

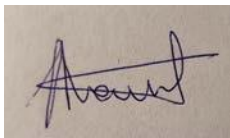
Завідувач кафедри

Ганна УСТИНОВА-БОЙЧЕНКО

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми
Правоохоронна діяльність (поліцейські)
01.08.2024 р.

Гарант ОПП

Тимур ЛОСКУТОВ

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача

1. ВСТУП

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Рік підготовки:	2-й	2-й
Семестр:	3-й, 4-й	3-й, 4-й
Кількість кредитів ЄКТС / годин	6/180	6/180
Модулів:	2	2
Змістових модулів:	2	2
Лекції:	28 годин	10 годин
Семінарські:	32 години	10 годин
Практичні:	-	-
Самостійна робота:	120 годин	160 годин
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль	Залік/екзамен	Залік/екзамен
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:	1:2	1:8

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: підготовка висококваліфікованих фахівців та фахівчинь правоохоронної діяльності для реалізації завдань які, керуючись принципом верховенства права, нормами етичної поведінки, здатні професійно застосовувати на практиці здобуті загальнонаукові та юридичні знання, вільно орієнтуватися у правоохоронних суспільних відносинах та у правових інститутах базових галузей права, а також підготовку висококваліфікованих фахівців з правоохоронної діяльності, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми правоохоронної діяльності, надавати кваліфіковані висновки в конкретних ситуаціях правоохоронної діяльності.

Завдання: забезпечити засвоєння предмету цивільного права, сутності правовідносин, що регулюються цивільним правом, їх склад та підстави виникнення; поняття та змісту права власності та інших речових прав, загальних положень зобов'язального права, засвоєння юридичної природи; оволодіти навичками укладення різних видів цивільно-правових договорів з урахуванням особливостей юридичної природи позадоговірних зобов'язань; ознайомитися з предметом спадкового права та права інтелектуальної власності. Засвоїти нормативні приписи цивільного процесуального

законодавства щодо: поняття цивільного процесуального права України та його системи, цивільного процесуального законодавства; поняття та завдань цивільного судочинства; учасників цивільно-процесуальних правовідносин, їх прав та обов'язків; цивільно-процесуальних строків; доказів та доказування у цивільному процесі; порядку розгляду цивільних спорів у судах першої інстанції; в порядку наказного та окремого провадження у судах цивільної юрисдикції; процедури апеляційного, касаційного перегляду рішень (ухвал) судів, порядку перегляду справ Верховним судом України та у зв'язку з нововиявленими або виключними обставинами.

1.3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни:

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування освітніх компонентів «Конституційне право», «Теорія держави і права», «Юридичне документознавство». Компетентності сформовані під час її вивчення в подальшому будуть використовуватися під час опанування таких навчальних дисциплін, як: «Господарське право» «Особливості протидії кримінальним правопорушенням у промисловому регіоні».

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результати навчання дисципліни	ПРН 8	ПРН 10
Знати предмет, метод, систему і джерела цивільного та цивільного процесуального права		+
Знати види майнових та особистих немайнових відносин та особливості їх правового регулювання	+	
Вміти орієнтуватися у системі нормативно-правових актів, що регулюють цивільні відносини та розуміти природу цивільних процесуальних правовідносин	+	+
Вміти використовувати документи для правового забезпечення діяльності конкретної фізичної особи - положення про суб'єкти та об'єкти цивільного права, правочини, представництво і довіреність, строки та терміни, позовну давність	+	+
Знати поняття і категорії цивільного права		+
Знати методологію правового забезпечення цивільно-правових відносин та процесуальний порядок здійснення цивільного судочинства		
Вміти застосовувати нормативно-правові акти, що визначають особисті немайнові права фізичної особи, право власності та інші речові права;	+	
Вміти орієнтуватися у договорах та інших документах, необхідних для здійснення діяльності та захисту прав людини з інтелектуальної власності.		+

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п/с	л		л	п/с	л
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Поняття цивільного права, цивільних правовідносин та цивільного процесуального права. Рух та здійснення цивільних правовідносин. Речові права та право інтелектуальної власності. Загальні положення зобов'язального права.								
Тема 1. Поняття, принципи і система цивільного права. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 2. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Юридичні особи. Держава Україна як суб'єкт цивільного права	12	2	2	8	13	2	-	11
Тема 3. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права фізичної особи	12	2	2	8	11	-	-	11
Тема 4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Правочини. Здійснення цивільних прав. Представництво і довіреність. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність.	12	2	2	8	16	2	2	12
Тема 5. Право власності та інші речові права. Право приватної власності. Право державної та комунальної власності. Право спільної власності. Захист права власності. Право інтелектуальної власності.	12	2	2	8	14	2	-	12
Тема 6. Загальні положення про зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність	14	2	2	10	14	-	2	12
Тема 7. Загальні положення про договір	16	2	4	10	12	-	-	12
Разом за змістовим модулем 1	90	14	16	60	90	6	4	80
Модуль 2								
Змістовий модуль 2. Загальна частина цивільно-процесуального права								
Тема 8 Цивільне процесуальне право, як самостійна галузь права. Принципи цивільного процесуального права. Цивільні процесуальні	14	2	2	10	12	-	-	12

правовідносини								
Тема 9. Суд як суб'єкт цивільного процесу. Сторони та інші учасники цивільного процесу	14	2	2	10	14	2	-	12
Тема 10. Строки у цивільному процесі. Судові витрати. Юридична відповідальність у цивільному процесі	14	2	2	10	16	-	2	14
Тема 11. Юрисдикція суду та підсудність цивільних справ. Доказування та докази в цивільному судочинстві	14	2	2	10	14	-	-	14
Тема 12. Загальна характеристика позовного провадження. Відкриття провадження по справі. Підготовка справи до судового розгляду	16	2	4	10	18	2	2	14
Тема 13. Оскарження та перевірка судових рішень, що не набрали законної сили (апеляція). Перегляд у касаційному порядку судових рішень, ухвал і постанов, що набрали законної сили (касація)	18	4	4	10	16	-	2	14
Разом за змістовим модулем 2	90	14	16	60	90	4	6	80
Усього годин	180	28	32	120	180	10	10	160

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Поняття цивільного права, цивільних правовідносин та цивільного процесуального права. Рух та здійснення цивільних правовідносин. Речові права та право інтелектуальної власності. Загальні положення зобов'язального права.

Тема №1. Поняття, принципи і система цивільного права. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини.

Багатозначність терміне «цивільне право». Місце цивільного права в системі правових галузей. Взаємодія галузей сучасного права. Предмет цивільного права як галузі права. Цивільне право як регулятор суспільних відносин. Майнові відносини (відносини власності, майнові відносини у галузі товарообігу). Особисті немайнові відносини і виникнення їх у зв'язку із здійсненням особистих прав. Метод цивільного права. Загальне юридичне становище суб'єктів цивільних прав і обов'язків. Специфіка юридичних фактів у цивільному праві. Диспозитивні начала в цивільному праві. Особливості цивільно-правових санкцій. Принцип цивільного права. Функції цивільного права. Визначення і система цивільного права. Сторони в цивільному праві. Мета в цивільному праві. Цивільно-правові норми та інститути як система сучасного цивільного права. Форми систематизації (кодифікація, інкорпорація).

Тема № 2. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Юридичні особи. Держава Україна як суб'єкт цивільного права

Фізичні особи як індивідуальний (приватний) суб'єкт цивільного права. Правосуб'єктність фізичних осіб. Правосуб'єктність іноземних громадян і осіб без громадянства. Правоздатність фізичних осіб. Реальність і гарантованість правоздатності. Співвідношення і відмінності між правоздатністю і суб'єктивними цивільними правами. Правоздатність фізичних осіб. Рівність та невідчужуваність правоздатності фізичних осіб. Зміст і межі правоздатності фізичних осіб. Запобігання можливості фізичної особи мати цивільні права та обов'язки. Дієздатність фізичних осіб: виникнення, зміст і припинення. Основні риси цивільної дієздатності. Часткова дієздатність малолітніх. Укладення дрібних побутових правочинів. Неповна дієздатність неповнолітніх. Набуття повної цивільної дієздатності. Емансипація. Випадки й умови обмеження дієздатності фізичних осіб. Правові наслідки визнання фізичної особи недієздатною. Поняття та правові наслідки встановлення опіки та піклування. Порядок і правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою і оголошення її померлою. Ім'я і місце проживання фізичної особи. Акти цивільного стану. Цивільний стан (правовий статус). Порядок реєстрації актів цивільного стану, їх оскарження і відновлення.

Тема № 3. Об'єкти цивільних прав. Особисті немайнові права фізичної особи

Поняття і види об'єктів цивільних прав. Обороздатність об'єктів цивільних прав. Відносини між суб'єктами з приводу того чи іншого об'єкту. Речі як об'єкти цивільних прав. Класифікація речей. Засоби виробництва і предмети споживання. Речі, вилучені з цивільного обороту, обмежені в обороті і не вилучені з цивільного обороту. Речі індивідуально визначені і родові. Речі споживні і неспоживні; подільні і неподільні; головні і приналежності; плоди і доходи. Гроші та валютні цінності. Нерухомі та рухомі речі. Майно. Підприємство як об'єкт цивільних правовідносин. Тварини як об'єкт цивільних правовідносин. Дії, послуги, результати творчої діяльності, особисті немайнові блага, інформація як об'єкти цивільних прав. Цінні папери як об'єкти цивільних прав. Групи та види цінних паперів. Пайові цінні папери. Боргові цінні папери. Приватизаційні папери як особливий вид державних цінних паперів. Похідні цінні папери. Товаророзпорядчі цінні папери. Іпотечні цінні папери. Вексель як об'єкт цивільного права. Цінні папери іменні, ордерні та на пред'явника. Передання прав та виконання за цінним папером.

Тема № 4. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Правочини. Здійснення цивільних прав. Представництво і довіреність. Строки та терміни у цивільному праві. Позовна давність.

Юридичні факти та їх класифікація. Поняття та види правочинів. Умови дійсності правочинів. Форма правочинів. Зміст правочинів. Єдність волі й волевиявлення в правочинах. Умови й строки в правочинах. Недійсні правочини. Фіктивні й удавані правочини.

Поняття і принципи здійснення цивільних прав. Межі здійснення цивільних прав. Способи здійснення цивільних прав. Представництво і довіреність. Поняття, значення та види представництва. Довіреність та її види. Передоручення. Припинення довіреності.

Поняття і значення строків у цивільному праві. Види цивільно-правових строків. Гарантійні й претензійні строки. Присікальні строки. Позовна давність. Загальні й спеціальні строки позовної давності. Перебіг, зупинення і переривання строків позовної давності.

Поняття і зміст суб'єктивного права на захист. Способи захисту цивільних прав. Система державних та громадських органів, що здійснюють захист прав організацій і громадян.

Тема № 5. Право власності та інші речові права. Право приватної власності. Право державної та комунальної власності. Право спільної власності. Захист права власності. Право інтелектуальної власності.

Поняття власності. Право власності в об'єктивному і суб'єктивному значенні. Зміст права власності. Форми власності за законодавством України. Способи набуття і припинення права власності. Момент виникнення права

власності у набувача. Ризик випадкової загибелі речі. Речові права на чуже майно. Право володіння чужим майном. Право користування чужим майном.

Загальні поняття права приватної власності. Об'єкти права приватної власності. Умови виникнення і припинення права приватної власності. Приватизація як один із способів виникнення права приватної власності. Здійснення права приватної власності.

Загальні положення про державну власність. Підстави виникнення і припинення права державної власності. Зміст і здійснення права державної власності. Правовий режим майна державних підприємств. Право господарського відання і право оперативного управління. Цивільно-правовий режим майна державних та комунальних організацій.

Поняття права спільної власності. Особливості окремих різновидів права спільної власності. Право спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності. Право спільної сумісної власності подружжя.

Значення та засоби захисту права власності. Витребування майна власником з чужого незаконного володіння (віндикаційний позов). Витребування грошей і цінних паперів на пред'явника. Захист прав власника від порушень, не поєднаних з позбавленням володіння. Інші засоби цивільно-правового захисту права власності.

Поняття творчої діяльності та інтелектуальної власності. Поняття і джерела авторського права. Об'єкти, суб'єкти, зміст авторського права. Поняття суміжних прав. Захист авторського права і суміжних прав.

Право промислової власності. Право на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Право на секрети виробництва. Право на селекційні досягнення. Право на раціоналізаторську пропозицію. Право на науково-технічну інформацію. Право на фірмове найменування (фірму). Право на знаки для товарів і послуг. Право на найменування місця походження товару.

Тема № 6. Загальні положення про зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність

Зобов'язальне право як підгалузь цивільного права. Система зобов'язального права. Поняття та основні риси цивільно-правового зобов'язання. Відмінність зобов'язальних правовідносин від правовідносин власності та особистих немайнових правовідносин. Принципи добросовісності, розумності, справедливості. Суб'єкти зобов'язальних правовідносин. Треті особи в зобов'язанні. Множинність осіб в зобов'язанні. Матеріальний та юридичний об'єкт зобов'язання. Зміст зобов'язальних правовідносин.

Види цивільно-правових зобов'язань. Договірні та недоговірні зобов'язання. Зобов'язання, спрямовані на передачу майна. Зобов'язання, спрямовані на виконання робіт. Зобов'язання, спрямовані на надання послуг. Зобов'язання, спрямовані на сплату грошей.

Підстави виникнення цивільно-правових зобов'язань. Правочини, договори, завдання шкоди, односторонні правомірні дії.

Поняття та значення цивільно-правової відповідальності. Умови (підстави) цивільно-правової відповідальності. Підстави звільнення боржника від відповідальності.

Види цивільно-правової відповідальності. Договірна і недоговірна відповідальність. Часткова, солідарна і субсидіарна (додаткова) відповідальність. Розмір цивільно-правової відповідальності.

Тема № 7. Загальні положення про договір

Поняття, сутність та значення цивільно-правового договору. Договір як правочин та як правовідносини. Принцип свободи договору. Функції цивільно-правового договору. Правове регулювання договірних відносин в сфері приватного права.

Види цивільно-правових договорів. Реальні та консенсуальні договори. Договори двосторонні та односторонні. Договори оплатні та безоплатні. Попередній договір. Договір приєднання. Обов'язкові договори, публічний договір. Договір на користь третьої особи.

Зміст договору як підстави виникнення цивільних правовідносин. Поняття та значення істотних умов договору. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами України. Звичайні та випадкові умови договору. Тлумачення умов договору.

Стадії укладення цивільно-правового договору. Поняття та основні ознаки пропозиції укласти договір (оферти). Поняття та основні ознаки акцепту. Строки прийняття оферти. Форма договору. Момент укладення договору. Місце укладення договору.

Підстави для зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору. Правові наслідки зміни або розірвання договору.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Загальна частина цивільно-процесуального права

Тема 8. Цивільне процесуальне право, як самостійна галузь права. Принципи цивільного процесуального права. Цивільні процесуальні правовідносини

Форми захисту прав і законних інтересів громадян та організацій. Сутність правосуддя в цивільних справах. Поняття цивільного процесу (цивільного судочинства). Предмет та метод цивільного процесуального права. Джерела цивільного процесуального права. Межі дії цивільного процесуального права. Наука цивільного процесуального права. Поняття та значення принципів цивільного процесуального права. Система принципів цивільного процесуального права. Загально-правові принципи. Міжгалузеві принципи. Галузеві принципи. Принципи стадії розгляду справи по суті справи. Поняття цивільних процесуальних правовідносин. Передумови виникнення цивільних процесуальних правовідносин. Елементи цивільних процесуальних правовідносин.

Тема 9. Суд як суб'єкт цивільного процесу. Сторони та інші учасники цивільного процесу

Поняття суду. Склад суду. Процесуальні права та обов'язки суду. Головуючий при розгляді справи. Відводи. Поняття сторін у цивільному процесі. Процесуальні права та обов'язки сторін. Процесуальна співучасть. Неналежна сторона і порядок її заміни. Процесуальне правонаступництво. Поняття про треті особи. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору. Правове становище прокурора у цивільному процесі. Підстави та форми участі в цивільному процесі органів державного управління, органів місцевого самоврядування, профспілок, підприємств, установ, організацій, та окремих громадян, які захищають права інших осіб. Порядок порушення цивільної справи на захист прав та охоронюваних законом інтересів інших осіб. Поняття представництва в суді. Види представництва. Процесуальне становище та повноваження представника у суді.

Тема 10. Строки у цивільному процесі. Судові витрати. Юридична відповідальність у цивільному процесі

Поняття процесуальних строків та їх види. Обчислення процесуальних строків. Продовження та поновлення процесуальних строків. Поняття та значення судових витрат. Види судових витрат. Судовий збір. Порядок обчислення та сплати судового збору. Звільнення від сплати судового збору. Повернення судового збору. Витрати, пов'язані з розглядом справи в суді. Витрати, пов'язані з оплатою послуг перекладачів, свідків, експертів та інших витрат. Відшкодування матеріальних витрат. Розподіл та відшкодування понесених витрат у справі. Розподіл і відшкодування судових витрат.

Тема 11. Юрисдикція суду та підсудність цивільних справ. Доказування та докази в цивільному судочинстві

Поняття та види юрисдикції. Предметна та суб'єктна юрисдикція. Інстанційна юрисдикція. Територіальна юрисдикція. Порядок передачі справи до іншого суду. Поняття та види підсудності. Функціональна підсудність. Територіальна підсудність: загальна, альтернативна, виключна, за зв'язком справ, за ухвалою суду. Правила підсудності. Поняття і мета судового доказування. Поняття судових доказів. Предмет доказування. Факти, які не потребують доказування. Належність доказів і допустимість засобів доказування. Оцінка судових доказів. Пояснення сторін і третіх осіб. Показання свідків. Письмові докази. Речові докази. Електронні докази. Висновок експерта. Забезпечення доказів.

Тема 12. Загальна характеристика позовного провадження. Відкриття провадження по справі. Підготовче провадження

Поняття позовного провадження та його види: загальне та спрощене. Поняття позову та його елементи. Види позовів. Право на пред'явлення

позову. Захист інтересів відповідача. Зміна позову. Відмова від позову і визнання позову. Мирова угода сторін. Забезпечення позову. Право на звернення до суду за судовим захистом. Передумови права на звернення до суду та порядок його здійснення. Позовна заява та її реквізити. Порядок виправлення недоліків позовної заяви. Підстави відмови в прийнятті заяви. Правові наслідки порушення цивільної справи. Мета і значення підготовчого провадження. Зміст і порядок підготовчого провадження. Призначення справи до судового розгляду. Повідомлення і виклики суду.

Тема 13. Оскарження та перевірка судових рішень, що не набрали законної сили (апеляція). Перегляд у касаційному порядку судових рішень, ухвал і постанов, що набрали законної сили (касація)

Загальна характеристика апеляційного оскарження. Право апеляційного оскарження та порядок його здійснення. Підготовка та розгляд справи у суді апеляційної інстанції. Повноваження суду апеляційної інстанції. Підстави для скасування рішення суду в апеляційному порядку. Апеляційне оскарження ухвал суду першої інстанції. Сутність перегляду судових рішень, ухвал і постанов у касаційному порядку. Підстави для скасування судових постанов у касаційному порядку. Суб'єкти права оскарження і скасування рішень, ухвал і постанов у касаційному порядку. Підготовка справи до розгляду судом касаційної інстанції. Порядок розгляду справи судом касаційної інстанції. Повноваження суду касаційної інстанції.

5. ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Методи навчання

Під час проведення навчальних занять можуть застосовуватися такі методи:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- проблемно-пошукові методи навчання;
- активні методи навчання, у тому числі з використанням

поліцейських квестів.

5.2. Порядок оцінювання результатів навчання

Поточне оцінювання знань Здобувачів на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 4-бальною системою, де 5 балів відповідає оцінці «відмінно», 4 бали відповідає оцінці «добре», 3 бали відповідає оцінці «задовільно», 0 балів відповідає оцінці «незадовільно».

Підсумкове/семестрове оцінювання знань Здобувачів за результатами вивчення освітніх компонент на денній та заочній формах здобуття вищої освіти в Університеті здійснюється за 100-бальною уніфікованою системою, яка поширюється на всі навчальні дисципліни незалежно від обсягу та тривалості

викладання. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу наведений в таблиці (див. Таблицю 1).

Таблиця 1. Розподіл балів за формами організації освітнього процесу.

Денна форма	Заочна форма
Аудиторна робота – 40 балів	Аудиторна робота – 20 балів
Самостійна робота – 20 балів	Самостійна робота – 40 балів
Залік/екзамен – 40 балів	Залік/екзамен – 40 балів
Усього за навчальну дисципліну – 100 балів	Усього за навчальну дисципліну – 100 балів

Для денної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$P = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$P = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 8 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для денної форми навчання складає 8, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($40/5=8$).

Розподіл 20 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

Для заочної форми навчання поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях) визначається за такою формулою:

$$P = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість аудиторних занять за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

поточна успішність (кількість балів) Здобувачів за аудиторну роботу (на семінарських та практичних заняттях), для яких оцінювання результатів навчання здійснюється за контрольними нормативами, визначається за такою формулою:

$$P = \frac{\text{сума всіх отриманих оцінок за аудиторну роботу}}{\text{кількість нормативів за семестр за аудиторну роботу}} * 4 =$$

Коефіцієнт максимально можливого балу за аудиторну роботу, який для заочної форми навчання складає 4, визначається шляхом ділення максимального балу за аудиторну роботу на максимально можливу оцінку ($20/5=4$).

Розподіл 40 балів за самостійну роботу визначається рішенням кафедри з урахуванням змісту запропонованих у методичних рекомендаціях завдань на її виконання.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та подальшого його оцінювання на семінарському занятті слід врахувати певні рівні знань:

1. Теоретична відповідь

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, опрацювавши основну та додаткову літературу, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань у самостійній роботі;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний/здатна його аналізувати, але не має достатніх знань для формулювання висновків, поєднання теоретичних знань із практичними прикладами;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу;

– оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання.

2. Тест: правильне вирішення тесту оцінюється в 1 бал.

3. Задача: вважається вирішеною і оцінюється:

– оцінка «5» високий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти;

– оцінка «4» добрий рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти повністю правильно вирішив/вирішила задачу, надав/надала відповіді на всі поставлені в умовах питання, але не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти чи допустив незначні помилки;

– оцінка «3» задовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти

надав/надала відповіді не на всі поставлені в умовах питання, чи не зробив посиланням на чинні нормативно-правові акти, чи допустив значні помилки;
 – оцінка «0» незадовільний рівень – здобувач/здобувачка вищої освіти не правильно вирішив/вирішила задачу.

4. Реферативне повідомлення – оцінюється в 5 балів: 1 бал – належне оформлення реферативного повідомлення;

1 бал – глибока проробка теми (наявність достатньої кількості літературних джерел, наявність ґрунтовних висновків);

1 бал – теоретична обґрунтованість теми, визначення її актуальності, мети, завдань, чітко розроблений науковий апарат;

2 бали – грамотна і аргументована презентація реферату.

Кожну оцінку викладач/викладачка має аргументовано мотивувати.

Підсумковий контроль – залік чи екзамен складається Здобувачами в обов'язковому порядку.

– 36-40 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом, надав/надала повну, вичерпну відповідь на поставлене запитання, з посиланням на чинні нормативно-правові акти (або правильно відповів/відповіла на 90-100% тестових завдань). Максимальна кількість балів може бути знижена, якщо під час відповіді здобувач/здобувачка вищої освіти не зробив/зробила посилання на чинні нормативно-правові акти чи допустив/допустила незначні помилки.

– 28-35 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, надав/надала відповідь на питання але допустив/допустила помилки, що впливають на загальний висновок (або правильно відповів/відповіла на 70-89% тестових завдань);

– 20-27 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу чи допускає значні помилки, які приводять до викривлення інформації (або правильно відповів/відповіла на 50-69% тестових завдань);

– 0-19 балів – здобувач/здобувачка вищої освіти не може виконати завдання, не володіє навчальним матеріалом, відмовляється відповідати на запитання або робить принципові помилки, які викривлюють усе рішення (або правильно відповів/відповіла менше ніж на 50% тестових завдань).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
82–89		B	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками

75–81	Добре	C	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані вірно з певною кількістю суттєвих помилок
67–74	Задовільно	D	Кредит зараховано. Контрольні заходи виконані непогано, але зі значною кількістю недоліків
60–66		E	Кредит зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадовільно	FX	Кредит не зараховано. Здобувачу/здобувачці вищої освіти надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
1-34		F	Кредит не зараховано. Здобувач/здобувачка вищої освіти повинен/повинна повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни (модуля)

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базові

1. Цивільне право України. Навчальний посібник / за заг. ред. В. А. Кройтора та інш. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2016. Т. 1., 284 с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10201/_2016.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 01.08.2024 р.)
2. Цивільне право України: підручник: в 2 т. / Яновицька Г.Б., Кучер В.О. та ін. Львів: «Новий Світ-2000», 2014. Т. 1, 444 с. URL: <http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890201.pdf> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
3. Цивільне право України : практикум / А. С. Амеліна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 550 с. URL: <http://ir.nusta.edu.ua/jspui/handle/123456789/5785> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
4. Цивільний процес (загальна частина) : навч. посібник. 2-е вид., доп. і перероб. / А.В. Коваленко та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 192 с. URL: <https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789.pdf> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
5. Ізарова І. О., Ханік-Посполітак Р. Ю. Цивільний процес України : Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освіти. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ : ВД «Дакор», 2019. 274 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Iryna-Izarova-2/publication/341878826_Civilnij_proces_Ukraini/i.pdf (дата звернення: 01.08.2024 р.)

Додаткові

1. Цивільний процес. Практикум : навч. посіб. / кол. авт. - Дніпро :

Видавець Біла К. О., 2019. 284 с. URL:
<https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/3486/1/ISBN%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83%D0%BC%20%D0%B8%D1%81%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8B%D0%B9%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%822.pdf>

2. Цивільне право (загальна частина) : навчальний посібник / Іванюта Н.В., Ніколенко Л.М., Буга В.В., Бондаренко О.О., Колосов Р.В. 2021. 321 с.

3. Цивільне право та процес (1 частина) : навч. посіб. / кол. авт. [Коваленко А. В. (кер.), Ведмідський О. В., Круглова О. О. та ін.]. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 275 с.

4. Рекодифікація цивільного законодавства України в умовах євроінтеграційних процесів : монографія / кол. авт.: Є. О. Харитонов, О. І. Харитонова, Н. Ю. Голубєва та ін. Київ : Норма права, 2020. 348 с.

5. Цивільне право України: посібник для підготовки другого блоку єдиного фахового вступного випробування / кол. авт.; за ред. проф. Є.О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2018. 292 с

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

2. Цивільний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

3. Цивільний процесуальний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 18 березня 2004 року № 1618-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text> (дата звернення: 20.05.2023 р.)

4. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

5. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3477-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

6. Про судовий збір: Закон України від 08 липня 2011 р. №3674-VI. / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3674-17#Text> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

7. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text> (дата звернення: 20.05.2023 р.) (дата звернення: 01.08.2024 р.)

8. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. № 5076-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

10. Про кооперацію : Закон України від 10.07.2003 № 1087-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1087-15> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
11. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1576-12> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
12. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/514-17> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
13. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/222-19> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
14. Про технічні регламенти та оцінку відповідності : Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/124-19> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
15. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2275-19> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
16. Про товарні біржі : Закон України від 10.12.1991 № 1956-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1956-12> (дата звернення: 01.08.2024 р.)
17. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5007-17> (дата звернення: 01.08.2024 р.)

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-телекомунікаційна система «МІА:Освіта». URL: <https://osvita.dnuvs.ukr.education/md/course/view.php?id=1096>
2. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної поліції України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
7. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>